

Dosarul nr. 2r-301/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. Al. Negru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița împotriva lui Nicolae Șișchin cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională a lui Nicolae Șișchin împotriva Elenei Bondari cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și evacuarea silită

împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen

constată:

La 13 septembrie 2016, Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Șișchin, intervenienți accesorii notarul public Ana Galaju și Alexandru Bondari cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 8, 10, 11, 216, 217, 220, 228, 516, 753 Cod civil, art. 166-167, 174-175 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 875 din 3 martie 2011, autentificat de notarul public Ana Galaju, a imobilului situat în mun. XXXXX str. XXXXX ap. X cu nr. cadastral XXXXX încheiat între ea și Nicolae Șișchin, cu întoarcerea părților la poziția inițială, încasarea de la pârât în

beneficiul ei a cheltuielilor de judecată legate de achitarea asistenței juridice în mărime de 3000 de lei.

În cadrul ședinței de judecată din 15 decembrie 2016, Nicolae Șișchin a depus cerere reconvențională împotriva Elenei Bondari cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și evacuarea silită.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 315, 316, 321 alin. (2), 374, 512, 668, 753 Cod civil, art. 5, 166, 167, 172, 173 CPC, a solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, înlăturarea impedimentelor create de Elena Bondari în exercitarea dreptului lui de proprietate asupra bunului imobil situat în mun. XXXXX str. XXXXX ap. X cu nr. cadastral XXXXX, prin evacuarea silită a Elenei Bondari din ap. X identificat cu nr. cadastral XXXXX situat în mun. XXXXX str. XXXXX.

La 17 februarie 2017, Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița a depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva lui Nicolae Șișchin și Alexandru Bondari, intervenient accesoriu notarul public Ana Galaju, solicitând admiterea acesteia, declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 875 din 3 martie 2011, autentificat de notarul public Ana Galaju, a imobilului situat în mun. XXXXX str. XXXXX ap. X cu nr. cadastral XXXXX încheiat între ea și Nicolae Șișchin, cu întoarcerea părților la poziția inițială, în calitate de soluție pentru revenirea la poziția inițială a propus ca pârâtul Alexandru Bondari să achite pârâtului Nicolae Șișchin (proprietarul actual al apartamentului) suma pe care ultimul a împrumutat-o lui Alexandru Bondari, iar ei să i se retransmită apartamentul în proprietate, respingerea cererii reconvenționale a lui Nicolae Șișchin, precum și încasarea de la Nicolae Șișchin în beneficiul ei a cheltuielilor de judecată legate de achitarea asistenței juridice în mărime de 3000 de lei și 2120 de lei pentru asigurarea acțiunii.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă integral ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Elena Bondari.

A fost admisă integral cererea reconvențională formulată de Nicolae Șișchin, a fost evacuată silit Elena Bondari cu bunurile acesteia din apartamentul nr. X cu nr. cadastral XXXXX situat în mun. XXXXX str. XXXXX.

A fost încasată de la Elena Bondari în beneficiul lui Nicolae Șișchin suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecare a pricinii.

La 27 octombrie 2017, Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, scutirea de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate de ea și respingere a cererii reconvenționale înaintate de Nicolae Șișchin.

Prin încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița, fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel

întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7477 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii.

Prin încheierea din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Elena Bondari și remisă cu toate documentele anexate.

Prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița.

A fost casată încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea acordării unui termen pentru prezentarea dovezii privind achitarea taxei de stat, în rest, a fost menținută încheierea.

A fost casată integral încheierea din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în același complet de judecată, chestiunea privind scutirea de taxă de stat a Elenei Bondari, în baza cererii depuse de aceasta.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de Elena Bondari privind scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Elena Bondari și remisă cu toate documentele anexate.

La 6 decembrie 2018, Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița a declarat recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, anexând totodată, cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 13 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani.

Prin decizia din 26 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița și menținută încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița la 6 decembrie 2018, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen.

La 5 martie 2019, Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița a declarat recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea pricinii instanței de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a invocat că cererea de apel motivată o avea încă la data de 22 noiembrie 2018, când a fost citată la ședința de judecată, dar care nu a fost deschisă, fiindu-i comunicat că din greșeală ședința a fost numită pentru data de 22 noiembrie 2018, apelul ei fiind restituit.

În încheierea recurată, instanța de apel a menționat că din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar reieși că partea a fost împiedicată de un motiv justificat în a-și îndeplini actul de procedură în termen.

În acest context, deși în încheierea contestată se indică că dânsa nu a prezentat probe precum că apelul este depus în termenul legal, la dosar se dețin suficiente probe în acest sens și instanța recunoaște acest lucru.

A remarcat că apelul este depus în termenul legal, deoarece apelul nemotivat a fost depus la 27 octombrie 2017.

Astfel, hotărârea primei instanțe a fost contestată la 27 octombrie 2017, prin urmare, în niciun caz termenul de declarare a apelului motivat nu putea să expire la 13 noiembrie 2017, or, hotărârea motivată a fost primită cu mult după data de 13 noiembrie 2017.

Având în vedere prevederile art. 241 alin. (5) CPC și 362 CPC, a subliniat că apelul este depus în termenul legal și nu urmează a fi restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care nu specifică despre care apel este vorba (motivată sau nemotivat), apelul nemotivat a fost exercitat în termen și deci dânsa a respectat prevederile art. 362 CPC.

În circumstanțele din speță, dacă instanța de recurs a lăsat în vigoare încheierea din 24 aprilie 2018 în partea ce ține de prezentarea apelului motivat, atunci termenul pentru a prezenta apelul motivat urmează a fi stabilit de instanța de apel, or, în decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție nu este indicat până la ce dată trebuie apelantul să depună apel motivat.

La 18 mai 2019, Nicolae Șișchin, reprezentat de avocatul Artiom Eni a depus referință la recursul declarat de Elena Bondari, solicitând respingerea acestuia.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 15 februarie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 192 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 martie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 14 februarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel motivată depusă la data de 6 decembrie 2018 de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepeșița,

cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel a Elenei Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița, depusă la data de 6 decembrie 2018, ca fiind în afara termenului legal, este întemeiată.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține dispozițiile art. 362 alin. (1) CPC care stipulează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Raportând la caz prevederile normei menționate, se constată că într-adevăr, la 27 octombrie 2017, Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani (f. d. 29-30 vol. II).

Este indubitabil și faptul că prin încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Elena Bondari și remisă cu toate documentele anexate din motivul neremedierii în termen a indicației stabilite prin încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu privire la prezentarea cererii de apel motivate (f. d. 112-115 vol. II).

Din materialele cauzei se mai atestă că prin decizia din 26 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița și menținută încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 167-171 vol. II).

În același timp, se constată că prezenta cerere de apel motivată a fost depusă de către Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița numai la 6 decembrie 2018, odată cu depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 134-140 vol. II).

Drept urmare, se constată ca întemeiată reținerea instanței de apel cu privire la depunerea apelului la data de 6 decembrie 2018 cu încălcarea termenului de prescripție, or, respectiva cerere de apel motivată a fost depusă de către Elena Bondari numai după emiterea încheierii din 22 noiembrie 2018 prin care a fost restituită cererea de apel nemotivată depusă de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița, încheiere menținută prin decizia din 26 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Distinct de aceste specificări, nu constituie temei de admitere a recursului argumentul recurenteii precum că dânsa deținea cererea de apel motivată încă la data de 22 noiembrie 2018, când a fost citată la ședința de judecată pentru această dată, or, susținerea respectivă a fost invocată și în recursul declarat de aceasta împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018, la care, de altfel a fost anexată și

cerere de apel motivată, respectiva cerere de recurs fiind respinsă, după cum deja a fost menționat, prin decizia din 26 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Astfel fiind, instanța de recurs reiterează că Elena Bondari a formulat și a depus cererea de apel motivată, ulterior restituirii apelului nemotivat prin încheierea din 22 noiembrie 2018 menținută în vigoare de Curtea Supremă de Justiție, prin urmare, în afara termenului legal de depunere a cererii de apel.

Cele menționate atestă legalitatea încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă la 6 decembrie 2018 de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița, cu toate actele anexate, ca fiind în afara termenului legal.

Pe cale de consecință se va menționa și faptul că, deși cerere de apel a fost depusă tardiv, o solicitare cu privire la repunerea apelului în termen, în ordinea stabilită la art. 116 CPC, Elena Bondari nu a înaintat.

Iar admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

În susținerea acestei concluzii vine și jurisprudența constantă a CEDO care statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

În consecință, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Elena Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița.

Se menține încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Bondari, reprezentată de avocatul Mihaela Prepelița împotriva lui Nicolae Șișchin cu privire la declararea

nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a lui Nicolae Șișchin împotriva Elenei Bondari cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și evacuarea silită.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Nina Vascan